

Въстникъ на ВТОРА АРМИЯ

Ръкописи и писма се изпращат чрезъ полковите кореспонденти до Редакцията въ Шаба на 2. Армия.

Септемврийски нощи.

Подъ свода небесень,
Обсипанъ въ елмази,
Лежа на земята,
Мечтая унесень
И мисля далечъ.
Азъ гледамъ луната,
Какъ плава спокойно
Надъ моите ле-го.
Въ забрава блажена,
Не чувствамъ, че има
Въ света нѣдѣлъ зло.

Заспивамъ въ милувки
На вѣтъра тихъ;
На листитѣ жълти,
Прѣдъ близкия край,
Въ предсмѣртии цѣлувки,
Азъ чувамъ да шепне
Той младрия стихъ:
Слѣдъ тѣжната есенъ,
Слѣдъ снѣжната зима,
Ще дойде пакъ май!"

M.

ки, принудена да приеме войната, имала само една единичка чиста и безкористна целъ: да заварди свободата, независимостта и цѣлостта на малките народи и спаси света отъ насилиществото и користта на Германия.

Третата лъжа, на която по късно се рѣши съглашението, бѣше, че то не води войната противъ Германия и германския народъ, а противъ кайзера и пруската военна каста. Слѣдъ руската революция съглашението се прѣсрами до тамъ, че започна да твърди, че то е започнало войната едва ли не само, за да освободи германския народъ отъ кайзера и пруската военна каста.

Тия три голѣми свои лъжи съглашенските държавници и тѣхната преса поддържаха и продължаватъ да поддържатъ и сега, съ целъ да хвърлятъ прахъ въ очите на своите и чужди народи, да ги държатъ въ заблуда, за да могатъ да ги използватъ за своите скрити цѣли.

Безъ да се гледа, обаче, на голѣмото изкуство, съ което съглашенските държавници и тѣхната преса забуляха своите лъжи, тѣхната толкова голѣми, че личеха като лъжи още отъ самото начало.

* Непосредствената причина за избухването на войната пада всецѣло и единствено върху Германия и че тѣ, които никога не сѫ помисляли, нито сѫ се готовили за тая война, само сѫ билъ принудени да приематъ обявяваната отъ Германия война.

Това бѣше първата голѣма лъжа на нашите противници отъ съглашението.

Но тѣ като една лъжа никога не остава сама и, който излъже веднъжъ, излъгва и втори и трети пътъ, докато лъжата му стане привичка и нужда, държавниците отъ съглашението, пригласени отъ цѣлите своя и съглашенофилска неприятелска преса, едновръменно разлъбиха и друга една лъжа относно цѣлите на войната.

Върху Германия се посипаха обвинения, че тя имала завоевателни и че се стремѣла да похити свободата и независимостта на малките народи и да се наложи цѣлния светъ. Антантата, наопъ-

и безкористие въ войната сѫ само една голѣма лъжа, а обявяването за целъ на войната свободата, независимостта и цѣлостта на малките народи само било, задъ кое то прикрихаха своите истински завоевателни цѣли.

Най-послѣ, ясна трѣбваше да се покаже всѣкимъ третата отъ досегашните голѣми лъжи на съглашението, че то прие войната само да сломи воляга и мощта на кайзера и пруската военна каста и да демократизира Германия! Това трѣбваше да стане, се казваше отъ държавниците и пресата на съглашението, къмъ които по-късно се присъедини и Америка, за да се гарантира малките и голѣми народи отъ размирите и насилиществото на Германия и се създадатъ гаранции за траенъ миръ на земята! Същинската целъ, обаче, бѣше да се прѣдизвика раздаване въ редовете на германския народъ, слѣдъ което да се използува, неговата слабостъ, за да се грабне побѣдата. Въ всѣки случай характерно е, че това противопоставяне отъ страна на съглашението на германския кайзеръ и пруската военна каста срѣчу германския народъ ставаше и продължаваше да гравира и поддържава да създава толкова по-настоятелно и нахално, колкото съглашението, притиснато отъ побѣдоносното съюзническо оръжие по всички фронтове и отъ побѣдите на поддържниците, губи надеждата за крайната победа.

Съ продължаването на войната и по нататъшното развитие на събитията тия три лъжи на съглашението ставаха все по-ясни за всички.

Така намѣсата на Турция въ войната прѣмахна срамежливостта, съ която Русия поглеждаше

къмъ Цариградъ. Започна да се мълви, а послѣ и да се говори и пише официално, че Цариградъ и Дарданелитѣ сѫ прѣдметъ на завоевание отъ страна на съглашението, за да бѫдатъ дадени на Русия, защото Черно море трѣбаше да стане руско езеро, до като най-послѣ се заговори открито и официално отъ държавите и пресата на съглашението, че затова има сключенъ и формаленъ договоръ между съглашенските съюзници.

По-късно, съ намѣсата на Италия, стана пакъ ясно, че бѣха сключени нови завоевателни договори между Италия и останалите сили отъ съглашението. Най-послѣ, намѣсата на Румъния завърши кръга на жадните за завоевания на чужди земи и население държави отъ съглашението. Въ сѫщото това врѣме ужъ най-чистата и безкористна отъ държавите на съглашението Англия започна да прилага вече на дѣло свои завоевателни планове, като насочи значителни сили къмъ Палестина и Месопотамия, слѣдъ като по-рано се наложи въ Египетъ. За да постигне успѣхи тукъ и осъществи своите завоевателни планове, Англия изпращаше значителни сили и срѣдства на далечните второстепени и периферийни фронтове, така ченейните придобивки се изкупуваха винаги съ цѣната на загуби на голѣми части и голѣми съюзници, които тя успѣваше да хвърли въ войната съ голѣми общания за заграбване на чужди земи и население и подпомагане съ значителни военни сили. Нищо не доказва толкова явно жестоката користъ и перфидната алчност на Англия, колкото жестокърдечието, съ което тя, за да реализира своите завоевателни планове, изоставиша малките народи, за свобода, независимост и цѣлостта на които ужъ се биеше, на собствените имъ сили и на милостта на победителя. Най-послѣ, разкритията на новите германски канцлеръ разкъсаха окончателно булото и показаха на цѣлия светъ истинските цѣли на държавите отъ съглашението.

Дѣлого на Сухомлиновъ доказва по единъ несъмнѣнъ и бесспоренъ начинъ, че не Германия, а съглашението начало съ Англия бѣше виновника за избухването на днешната война. Наистина, споредъ разкритията на това дѣло, непосредствената виновница за войната бѣше Русия; сѫщите разкрития, обаче, доказваха, че задъ нея стояха като агенти прокуратори Франция и Англия, които отдавна настъпваха и подготвяха Русия за тая война.

Третата и най-нагла лъжа на

Страница 4.

Иаковски фронтъ. — По цялния фронтъ слабъ артилерийски огън, малко по-слепът, при сиръкане, около устното на Струма.

При Дойранското езеро неприятелска разузнавателна част е прогонена със огънъ. Въ долината на Струма патрулна дейностъ.

Въ въздушен бой южно от Северъ подпоручик Фон Ешвеге свали своя 16 противникъ. Неприятелските зоропланъ падна горящъ задъ нашата позиция.

Роденски фронтъ. — Западно от Тулча и източно от Галацъ артилерийски огъни. При Исакча пристръка между постовете.

Нови услъшни нападения на Германските авиатори над Лондонъ, Маргатъ, Шернессъ и Дувъръ.

Също устнно съхвърлени бомби и надъ главните базисни пунктове въ съверна Франция.

ПОЛИТИЧЕСКО.

Петроградъ — Украйнският делегатъ въ демократическата конференция съ поисквали между другото да се направят спътни официални постъпки въ полза на мира.

Берлинъ. — Стокхолмският кореспондент на „Джагадацайгеръ“ обнародва разговори съ руски дипломати, според които руският официалният изглед съставлява „сега за всичко да се започнат преговори за миръ, като най-благоприятният моментъ за подобри преговори.

Съобщаватъ отъ Берлинъ, че Нюйоркският кореспондент на Таймс издава, какво Уилсонъ заявлява изрично въ конгреса, че правителството на Штатътъ няма намърение да предизвика въ съветъ блачателнието, като че Америка е въ съюзъ съ другите правителства, които сега съ въ война съ Германия. По тая причина Уилсонъ напирава, че е ненавърмено изпращането въ Европа депутати отъ Конгреса.

Подписката за 7-германски военен армии е извънредно голямъ размѣръ, при все че превъвътъ задължителенъ срокъ е 18. октомври. До сега подписката е съмдалечъ надминаваща подписката за 6-ия воененъ армии.

Зъбъльваръ Таджъръ.

Хигиена на устата и зъбътъ.

Стремянъ да запазимъ зъбътъ си чисти и съ здрава глечь и да по-бръзко на микробътъ въ устата да се дава възможностъ да размножава, даже да ги унищожиши, когато е възможно — то да здържи из хигиената на зъбътъ и устата. Правилата идат отъ само себе си:

1. Да избърнемъ разъка промъни на температурата въ устата чрезъ слегане, горещо и влажна студено или обратно, защото отъ това се напуска глечета на зъбътъ ни.

2. Да не се трошатъ съ зъбътъ твърди предмети. Осътъ напукавши по глечета, тога може да причини раздърване на коренът и често разлашане на зъба. Закаленото твърди пръсти може да има същите последствия.

3. Редовно чистене на зъбътъ и устата. Това става най-добре съ изключно приготвени за тази целъ етики. Употребяванието на други

средства, като парче платъ, даже Всичко може да се яде, стига съдътъ да не остане отъ него по зъбътъ, не дава нужния резултат. Само четката е надеждана. Тя тръбва да бъде по-скоро търда, особено когато външната съ много чувствителни или по-съчайни на зъбъльваръ. За тези случаи има каучукови четки, но за предпоминането съ търдите, когато състоянието на зъбътъ позволява това или когато по други съображения това не е забранено отъ специалиста. Четката не само пръстните страни на зъбътъ, а и задните и междинните, че и горните страни. Затова за предпоминането съ четки, изразени джобнообразно и еднаквите навсядътъ, че по краишата четката да е по-дълга. Това позволява по-лесното чекане на междинните и скритите части. Съ четката се употребяватъ тъй наречените зъбочистители: паста, прахъ и вода за зъби (зъбънъ еликсиръ). Пастата за зъби, макар и най-приятна, чисти най-малко. Често ѝ прибавятъ медъ, за да добие приятен вкус и това я прави повече вредна, отколкото полезна. Прахътъ за зъби чисти много по-добре. Никога пръхалението особено за избърсване на зъбътъ съзържатъ стригът кремъкъ или други търчи и остръ пръстъ, които наистина изблъзгатъ зъбътъ, но същевременно изтриватъ и издраскватъ глечета. Затова най-простиятъ правоътъ да стригът тъбешъръ съ други необходими прибавки е най-добъръ. Зъбниятъ еликсиръ е полезен само съ своето антисептично действие върху микробите на устата. Съставътъ на тези зъбни еликсири е такъвътъ, че унищожаватъ и киселините въ устата при употребяването имъ обикновено 10-15 капки въ половина чаша вода; Само неговото употребяване обаче е недостатъчно и най-добре винаги то да става съдътъ употребяване на зъбна четка и прахъ. Голяма полза би принесло употребяването на сапунъ при чистенето на зъбътъ. Ние всички го считаме необходимъ за запазване на чистопътността ни, а забравяме, често колко важнѣ е чистотата на устата, включително време за наши организми! Като изживава коренно и изконитните по зъбътъ и слизистата ципа на устата, той пръхава и посподи на вещества, способни да гниятъ и потрошатъ съдътъ това антисептичен разтворъ дълговечно-много по-също, защото мазногънъ пръщъ на правото му действие върху микробите. При днешните условия едно чисто парче по-добъръ сапунъ и четка съ идеални зъбочистители. Нямамъ въ устата тъла, които да гниятъ и микробътъ сами по себе си ще намалятъ по нѣмънъ на достъпната храна. Огненото сапуневата пъна може да бъде неприятъ: затова тръбва да се взема изпързо лъмътъ съзънъ до навикване. Доброто използване съдътъ това съ вода и пръхаване сапунъ и тъй за малко време устата ще добиши другъ изглед и въвъвънъ миризъ отъ нея ще изчезне. Могатъ да се употребяватъ съдътъ това води за изплакване (еликсиръ), също и прахъ, като му се прибави на 2 части прахъ 1 част сапунъ прахъ (медицински). Това може да замъни прости сапуни. Даже ико приготвени специални сапуни за зъби. Това споредъ съдътъ. Съдътъ всяко имене да се използватъ устата за пръхаване на останките. Междини, въ които се събира храна, тръбва да се чистятъ съ клечка, а най-добре съ издавано пеце, което също да се пази чисто и да не се дава никому.

Всичко може да се яде, стига съдътъ да не остане отъ него по зъбътъ, не дава нужния резултат. Само четката е надеждана. Тя тръбва да бъде по-скоро търда, особено когато външната съ много чувствителни или по-съчайни на зъбъльваръ. За тези случаи има каучукови четки, но за предпоминането съ търдите, когато състоянието на зъбътъ позволява това или когато по други съображения това не е забранено отъ специалиста. Четката не само пръстните страни на зъбътъ, а и задните и междинните, че и горните страни. Затова за предпоминането съ четки, изразени джобнообразно и еднаквите навсядътъ, че по краишата четката да е по-дълга. Това позволява по-лесното чекане на междинните и скритите части. Съ четката се употребяватъ тъй наречените зъбочистители: паста, прахъ и вода за зъби (зъбънъ еликсиръ). Пастата за зъби, макар и най-приятна, чисти най-малко. Често ѝ прибавятъ медъ, за да добие приятен вкус и това я прави повече вредна, отколкото полезна. Прахътъ за зъби чисти много по-добре. Никога пръхалението особено за избърсване на зъбътъ съзържатъ стригът кремъкъ или други търчи и остръ пръстъ, които наистина изблъзгатъ зъбътъ, но същевременно изтриватъ и издраскватъ глечета. Затова най-простиятъ правоътъ да стригът тъбешъръ съ други необходими прибавки е най-добъръ. Зъбниятъ еликсиръ е полезен само съ своето антисептично действие върху микробите на устата. Съставътъ на тези зъбни еликсири е такъвътъ, че унищожаватъ и киселините въ устата при употребяването имъ обикновено 10-15 капки въ половина чаша вода; Само неговото употребяване обаче е недостатъчно и най-добре винаги то да става съдътъ употребяване на зъбна четка и прахъ. Голяма полза би принесло употребяването на сапунъ при чистенето на зъбътъ. Ние всички го считаме необходимъ за запазване на чистопътността ни, а забравяме, често колко важнѣ е чистотата на устата, включително време за наши организми!

Учете немски.

1. Der Winter kommt, es wird kalt.

(дер винтър комт; ес вирд калт) — зимата иде; става студено.

2. Feld, das Feld

(фелд, дас фелд) — поле, полето (съществително име отъ съдъденъ родъ).

3. Du siehst das Feld.

(ду зиест дас фелд) — Ти виждашъ полето (допълнение — вин. падежъ).

4. Bei dem Winter ist es kalt.

(бай димър винтъ ес калт) — При имената отъ женски и съдъденъ родъ имелителенъ падежъ (подлогъ) и винителенъ падежъ (допълнение) съ еднакви.

5. Guten Morgen!

(гутен морген) — Добротро.

Нѣмците отговарятъ при всички подобни поздрави съ същия поздравъ.

Задача отъ народни притчи.

Дадени сѫшестъ народни притчи:

1. Пази, Боже, отъ дивъ учень.

2. Отъ трънъ, та на глогъ.

3. Оставилъ фитомното, че тръгнала да търси живото.

4. Грозде се зоби зърно до зърно.

5. Градъ, гладъ не прави, но тежко, когото удари.

6. Зло добро не ражда.

Да се избере отъ всѣка притча по една дума и да се състави една българска пословица. Коя е тая пословица?

2. Да ѹе изрази числото 100 съ шесть девята.

Смѣхории, анекdoti и въпроси.

— Иванъ Иваничъ, японецъ попека лека се настанивашъ въ Сибиръ. Да като иле победиши пруски милитаризъмъ, тъ ще дойдатъ до Уралъ.

— Ничего, Петър Иваничъ. Тъ

ще дойдатъ и пакъ ще са Англия ще остави, когото и било да изиграе Русия? Надобнаго!

Сънътъ на Рабо.

Тежъкъ, мъжителенъ съдъхъ тая нощъ, господинъ Брайтъ. Сънувамъ, че бъхъ поканенъ обѣдъ. Отивамъ. Въ срѣда разкошна зала, сървърана съ изычнъ вкусъ, стои маса, като снѣгъ куверти, цъпъти и сонски вази и на срѣдата съ сата голъма, разкошна торта зала нѣма никого. Азъ се ствувахъ до толкова гладъ, не се стървихъ и се прабихъ къмъ масата. Тортата беше ладна съ бадеми отгоръ. На дата и ѿ били букви брои „Елзасъ и Лотарингия“.

Азъ протегнахъ ръка, да си, поне едно бадемче, да дойдатъ стопаните, но извѣстна стапа и нещо ужасно. Ушилъ писака отъ фрънжеца източни. Азъ се възляхъ, до възляхъ. Този теменъ протягащъ ръка си свири кюрукъ, като правише съ тути си — жестикулации, като насъ не минавашъ за прилични.

Събудихъ се отъ ядъ.

Афоризми.

Колкото си по-страхливъ, толкова е по-слабъ блиндажъ, възгото се криешъ.

Нѣма по-късъ нѣщо отъ ката и по-сладко отъ лея.

Съглашенитетъ варятъ чорбъ.

Русия даде месото, Франция водата, Италия превозата, Австро-огия, Сърбия и Белгия масъ и Румъния — солта.

Америка е гогвача.

Въпросъ.

Кой е най-добъръ патріотъ?

Редакцията иди г. Г. Норондентитъ да съобщатъ колко броя отъ въстини са стигнатъ до възпитаниците до тяхъ да съдътъ и батаренъ настъпътъ. Редакцията сѫщо иматъ да съобщатъ въ по-нататъка форма.

Печатници на Фондъ 2. пр.

Бедствието на Георгий

Въстникъ на ВТОРА АРМИЯ

Ръкописи и писма се изпращат чрезъ полковитъ кореспонденти до Редакцията въ Шаба на 2. Армия.

ГЕРМАНИЯ ЩЕ ПОБЪДИ.

Идете въ Германия и ще разберете, кой ще побъди. Идете на кой от германския фронтове, окопите, близкия и по-далечният, идете на всъкждът и ще се видите въ безспорното величие на този народъ и неговата крайна бъда.

Выпитанъ въ една строга и безсъвля подчиненост на редъ и дисциплина, отхраненъ при съзнанието, че той е синъ на великоечество, наученъ от поколения същата, че лъжкавата, това е искро, че май всичко дължи и за винчко тръбва да жертвува — смъртъ е прототипъ на съзиданието на гражданинъ от днешното нико време.

Върата на германецъ въ управлението, въпръшки всички преврати, нигде не е ослабвала, защо посланинъ непрекъснато освобождава народъ, дирятъ неговото държе и се облагатъ на него вътре вътре същества сила и непрекъснати военни успѣхи и побѣди. А Императоръ и Командуването това въ гордостта на германецъ във въхъ е олицетворена цѣла мощь на нациите.

Нашътъ на всички народни сили е наше къмъ едно — побѣда. И Германия ще побъди.

Като оставимъ на страна военътъ и успѣхи, които най-ясно говорятъ за нейната сила, защото на друго поле германецъ съ несърдечни, и се обърнемъ къмъ

финансова мощь, къмъ вътреши военни засилвания, не може да не вървадъ на победата ѝ. Седмиятъ военъ най-ясно ще покаже, че Германия има въра въ собствените сили и може ли да има изгната побъдата.

Но има друга война, въ която ѝ да съ поставени на и по-тежки изпитания. Резултатъ отъ три години създаване направимъ прѣцъ и достоинствъ у борящия се, и ще заключимъ, че Германия има надъ всичките си не-

При това всеобщо напрѣжение, побѣда ще има този, който въ всъко отношение изтрае най-дълго; Германия вече показва, а и въ бъдеще ще докаже на всички, че ще изтрае и ще изтрае до край.

Импулсътъ за духа у германецъ е дълбокото съзнание въ правдата на светата кауза, за която се борятъ.

Върата въ Бога и въ собствените сили доминира надъ страха и отчаянието, а непреклонното желание да побѣдятъ е волята, която най-сетне ще ги докара до желания край.

Идете въ Германия и ще се убедите, че отъ малкия до най-големия — всички дълбоко върватъ въ крайната побѣда. Тамъ и да мислятъ за края, мислятъ само за побѣдоносния край. Идете въ Берлинъ и ще видите, че при статуята на „Железната Хинденбург“ цѣлътъ дълъг народъ — маже, жени и дѣца, прави и насядати, гледатъ статуята на фелдмаршала, съзерцаватъ я съ часове, като че ли за първи пътъ я виждатъ, радватъ ѝ се и се гордятъ. Идете въ Главната Квартира — сѫщата картина. Около къщата на Хинденбурга тълпа чака цѣлътъ денъ да се мърне само и нѣдъ и да го аплодира.

Германецъ почитатъ, боготворятъ своите велики водачи, защото величът е и съмътъ народъ, защото гениятъ е олицетворенъ въ тѣхъ, защото всички имъ върватъ и тъмъ всичко даватъ — почитъ, прѣданностъ, честъ, слава, а по-спѣднитъ — само тѣмъ служатъ.

Идете при армията и тамъ още повече ще почувствувате и разберете мощта на германецъ. Тамъ всички — на бойната линия и вътила знаятъ едно — че победата е тѣхна, защото до сега само съ побѣдвали. Като разучите всичко обстойно: сърдства за борба, сърдства за живѣене съ всички удобства, ако щѣте и съ комфортъ, отлична храна, всички духовни потребности, като: читалища, библиотеки, кинематографи и театри

— всичко това говори за една дълбока прѣдвидливост, за една методичност и за една прѣцизно направена съмѣтка, въ коятъ нищо не е изпуснато, въ която случаиностътъ съ почти илуминиран и кждътъ се говори и съмѣтка само съ сигурностъ. Ако бихте видѣли части, които току що съмъ участвували въ жестоки боеве, въ продолжителни и уморителни маршове, ако се вгледате въ тѣхния безукоренъ вървежъ, тѣхната стройност и дисциплина; ако само доволите погледа на тѣзи чудни войници, тѣхния съмѣтъ, вторачъ и гордъ погледъ — вие само едно ще разберете и почувствуваате — Германия ще побъди, защото това го искатъ нейните войници.

Посвѣтете флотата; вижте само тѣзи чудни моряци, тѣхните млади, енергични, горди и самонадѣни офицери. Взрете се въ тѣхните очи, и ще прочтете, че върата въ собствените сили стои надъ всички рискове и опасности. Порадвайте се на тѣзи безстрашни, като че ли на древността викинги и вие още повече ще разберете, че Германия ще побъди, защото това ѝ искатъ и нейните чутовни моряци, тия, които също съмъ наистрашниятъ и най-опасниятъ за не-приятелътъ врагъ.

А не забравяйте и германскиятъ орли, тия най-съмѣли и отчайни борци, които завладѣха и господствуваха надъ неприятеля въ въздуха. Помислете само за онази пледида млади, велики авиатори, които импулсирани отъ духа на Бълкъ и отъ желаниято да видятъ Родината велика, загиватъ постоянно, но постоянно други ги замѣстватъ и сега задаватъ страхъ и трепетъ на не-приятелътъ. Отъ три години на-самъ не се ли слуша само едно, че за сега германецъ има надъмощие по сухо, подъ водата и във въздуха. А утре нима противницътъ ще го иматъ? Никога! Германия ще побъди!

Отъ генерала до войника всички едно знаятъ, че победата е тѣхна. Въ армията за миръ не говорятъ. Има кой да рѣшава тѣзи въпроси. Тѣ съ войници, тѣ си изпълняватъ дълга, стоятъ здраво на занюваните граници и не се боятъ нито

отъ многото огнегове, нито отъ врѣмсто.

Идете, идете, ви казахъ, въ Германия, идете на фронта и ще се увѣдите и ще почувствувате, че Германия ще побъди, и спрѣменно ще побъди.

Т.

МОРЕТО.

Вижъ морето! Чуй, какъ пѣ, Какъ бушува, какъ мъчи. Вижъ, къ цѣлото се съмѣ Подъ небеснѣтъ лачи.

Какъ въ вълната му пълна въ Блясва сребъреи книжалъ, Какъ мъгла едва прикрива Легналата му печалъ.

Вижъ морето, какъ живѣ! — Ту възвѣ бури, ту въ покой, Ту ревѣ, ту сладко пѣ: „Търся миръ, желая бой.“

М.

ИЗЪ ЧУЖДИЯ ПЕЧАТЬ.

Безрезультатниятъ изходъ на гозбата на английска офензива.

Подъ това заглавие „Нордлайче Алгемайн Цойтунг“ дава съдържано изложение отъ Херманъ Каъръ.

Техника на подготовките на артилерийски огнь достигна, като по-сложните отъ оранжини, до грамадно раз развитие, така че не е изразна дума твърдението, че последната атака на англичаните при Иперъ представлява въ същуперийско отношение най-лудешкото, което до сега можеше да се мисли за възможно. Неприятелътъ постигна трайни резултатъ съ това, че натрупа съръхмощна артилерия отъ всичките налибъръ на единъ малъкъ участъкъ отъ 12 км., и създаде по този начинъ градушка отъ гранати, която би била единъ нечуванъ огнь и за двукратно и трикратно по-голяма ширина. И въпръшки това дивизионъ, намиращи се отъ 8 дена подъ този огнь, успяха и се оттеглиха само тамъ, кждътъ нѣмаше какво да се защищава, на единъ малъкъ участъкъ, 1/6 до 1/11 отъ атакуваната ширина отъ фронта. Този геройски, твърдъ отпоръ означава въроятно най-крайното, което могатъ да извършатъ човѣшки сѫщества,

такъвътъ убийственъ картечакотъ огънь, че всичко не бъде невъзможно. Стое дружините въ дерето бъде могатъ да настъпятъ необходимо бъде да се занеприятелските картечници направили най-добръ и артилерията, но от нейните пунктове не се знаха мястата на картечниците. Поклонението ставаше отъ момента и моментъ все по-критично, убийственъ да се бърза. Тогава храбростъ и доблестъ капитанъ Христо Петровъ, създавайки важността на мястата, смѣло повежда възвода и излиза предъ веригата позиция близо около 100 метра отъ противника и отново създава картечень огънь по неприятелските картечници.

Следътъ се ужасява бой. Неприятелятъ, който разполагаше съ много зече картечници отъ насъ, обхваща съ силенъ картечень огънь взвода на капитанъ Петровъ, но този убийственъ огънь не уплаши, нито смути храбрия капитанъ Петровъ, дади имъ примеръ на високо себеприздание и беззаветна храбростъ и спокойно и умѣло води огъня и картечниците си, като почна и съ да стрѣля съ едната отъ тѣхъ, която бъде ужасенъ. Всички съ трешатъ чакалка да видятъ резултата отъ него. Полека-лека почнаха да затъватъ неприятелските картечници, аеригътъ се окуражиха, хвърляха съ стрѣмително напредъ и предъ кратъкъ ржкопашенъ бой ставаха господари на неприятелската позиция.

Боятъ бѣ спечеленъ отъ насъ, и капитанъ Христо Петровъ, въ чиято храбростъ смѣлостъ не само съ дължи успѣхъ на боя и боята, на когото съ единъ отъ най-хубавите на лавровия вѣнецъ винти отъ победътъ на полка, бѣ ежко раненъ. И когато последниятъ лъчи съ гаснѫщото слънце израшаха мълти привѣтъ на героите, че съзнуваха за последътъ пътъ листа на славно загиналите въ боя, други дава умирающи слѣнца съзнатъ на капитанъ Христо Петровъ изпращаха и тѣ последътъ путь. Слѣдъ нѣколко дни капитанъ Петровъ умре отъ раните си. За изгответъ подвигътъ той бѣ проявилъ чинъ капитанъ за от-

И. К. В.

ПОЛОЖЕНИЕТО.

ВОЕННО.

Западенъ воененъ театъ. Големата англичанска атака въ Фландрия на 3. и 4. т. м. е отбита отъ 4. армия. Загубите на англичанините съ гравадите, повече отъ 11 дивизии съ триъвръзочно хвърление въ боите.

По двета бръга на Моза германски части съ проникнали въ неприятелските позиции и се завърнали съ плѣнници.

Източенъ воененъ театъ. На 15. маи важни военни дѣйствия.

Италиански воененъ театъ. Боецътъ на участъка Монте Санъ Габриеле съ намалѣли. Въ последните дни австрийците съ плѣнили нѣколко стотинъ италианци.

Македонски фронтъ. По цѣлия фронтъ слаба огнева дѣйностъ, малко по-ожижена източно отъ Прѣсътъското езеро, въ Мъгленско и западно отъ Дойранското езеро.

Родопски фронтъ. При Махмудия пушечна прѣстрѣлка, при Тулча оживена артилерийска стрѣлба.

ПОЛИТИЧЕСКО.

Стокхолмъ. — Извѣстния падиѳистъ Ефремовъ е назначенъ за руски министъ въ Бернъ.

Швейцарскиятъ вѣстници твърдятъ, че предстоящиятъ отговоръ на съглашенето до папата щѣтъ да съставлява отказъ, който щѣтъ да тури край на по-нататъшните усилия за миръ.

Споредъ едно съобщение отъ **Хондзигенъ** до берлинскиятъ вѣстници, правителството на Съединените Шати многочестни постъпки да се освободятъ, сега, или поне слѣдъ войната, конфискуваните пароходи. Американското правителство отхвърлило категорично тия искания.

Резултатътъ отъ подводниците бързо вие да се чувствува отъ Съглашението. Вѣстниците въ Стокхолмъ се научаватъ, че Съглашението е почнало вече да реквизира неутрални па-

роходи. Споредъ получени свѣдѣния Франция реквизира 4 шведски пароходи въ Шербургъ. Англия взела шведски пароходи отъ шведско-холандската линия; също и Америка взела нѣколко исландски пароходи. (К. Б.)

да поеме наследството на Лейъ Джорджъ.

НАУЧЕНИ

Синъзътъ за чѣзъка чистота.

Събътъ на животинското начало, общо за всички животински организми, и наличността, която може ясно да се забѣлье и само въ най-развитите доказателства, във човѣкъ се явява владѣтель и на основа висше начало, което не се срѣща въ животинъ.

Въ дивака това висше начало се намира въ зародишъ, въ високоразвити човѣкъ то измирва жесъ изразъ въ съвестта, въ идеалния пътъ човѣкъ, къмъто се прѣда въ историята като представител на моралната епоха, това начало се явява съ многобройни спомести на един и краинь широ и създадено, което се отличава отъ създането изъ ограниченната отъ мътното и врѣкъ личност.

И индивидуалното начало е, кое то отлика човѣкъ съ цѣлостните по-цѣркви; това начало има да създаде съществени признаки: самопознане и творчество.

Ако прочучимъ живота и на най-умния слонъ, ще видимъ, че той съвсъмъ се не интересува отъ складата или достоинствата на своята порода; за него не съществува исторически процесъ, който въ действителностъ не е нищо друго, осъщъ различни моменти отъ самознанието; или, напримѣръ, ако вземемъ кучето или коня и ги забѣклиме въ течение на извѣстенъ периодъ, макаръ и отъ стотици години, съ най-прѣкрасните произведения на изкуството, ни въ кучето, ни въ коня ще се развие художественъ вкусъ и то не вълъдъвие изъ недостатъчно развита нервна система, а затова, че въ тяхътъ вътръшна същностъ нѣма необходимъ за това условия.

Животното съ своята лична опитъ обогатява себе си, а общата душа на вида, къмъ която принадлежи; изъ неговия опитъ се създаватъ инстинкти, полезни за цѣлия видъ; то е защо, отътъното животъ не е способно къмъ индивидуално творчество.

Само човѣкътъ прѣдъ тѣлата си отдалънъ миръ, който създава сво-

(Пауза).

Майката. — Ние така си се кашимъ съ нашия мажъ. Прѣдстави, днесъ ще дойде Колю. Уморенъ, също, а на обѣдъ нѣма съ какъ да се поканимъ. Мажъ ми като посънъ день, та посънъ денъ. Намътъ ли право, като майка, съ се обиждамъ или нѣмамъ?

Колю. — Госпожа, ние можемъ да купимъ една кокошка. Баща купи двѣ. Защо не ми по-рано? (оставя букета на излиза).

Майката. — Иди ли? За хората посънъ денъ? Сами иматъ грижъ да даватъ.

Колю. — (въздиша и гледа изненада).

Майката. — Госпожа, Колю си искатъ изкачатъ обрадвани и ръсърдътъ Коля. Той е войникъ,

съ раница въ ръка. Хвърля се въ вѣстници чете и не му остава врѣме. Да благодаримъ на Мара.

Майката. — Кольо! Чедото ми!

Колю. — Мамо!... Добръ денъ, тате!

Майката. — (не може да се нарадва). Какъвъ си прашенъ! Я да се омнешъ и прѣоблѣчешъ.

Колю. — Чакай да почина малко, мамо!

(сѣдатъ)

Какъвъ е той букетъ! (Влиза Мара съ пакетъ въ ръката).

Мара. — Добръ дошелъ, Кольо! (Взема отъ масата букета и му го подава).

Колю. — А какво е това въ пакетъ?

Мара. — Това е за госпожата.

Майката. — Добръ, че вѣ свари скандала, мойто момче, щѣхме да се биемъ съ баща ти. Помисли си — ти идешъ отъ боя, а ние нѣма съ какво да се гостишъ. Той все

Колю. — Маро!...

Мара (въ прѣгърълките му). Коло! Колко съмъ щастлива!

Колю. — Моята мама мисли, че съмъ дошелъ въ отпускъ за ядене... Тя е забравила, че има въ живота нѣщо по-хубаво отъ яденето! Нали Мара?! Ти ме чакаше да си дойда, нали?

Мара. — Искали питане, мой ангелъ? Ако бихъ могла да ти разкрия сърдцето си!... Всѣко тво писмо измиващъ съ цѣлувки и по цѣли нощи не тѣлъхъ... отъ мисли.

Майката. — (отвѣтъ) Ще пригответъ кокошката съ повече соусъ. Хубаво да изпражишъ лука... (влиза) Хайде, Кольо! Водата е готова...

— М.

Въстникъ на ВТОРА АРМИЯ

Ръкописи и писма се изпращат чрезъ полковите кореспонденти до Редакцията въ Шаба на 2. Армия.

ВОЙНИШКИ ГЛАСЪ.

Гърмежи пушечни беъ брой, отъ металически гърла,
Бъхътъ и носятъ смърть навредъ във вражеския редове.
На ширкъ сме всички до единъ, съ обрнати напрѣдъ чела;
Единъ е нашия завѣтъ, желанъ отъ много вѣкове:

Рѣката Дунавъ гдѣ се лѣй, на югъ до Бѣлото море,
А западно отъ тѣлъ мѣста, кадѣто Българско сърдце,
Нашти за сладка свобода, до Черноморски брѣгове,
Нашътъ свободенъ да дадемъ и миръ, съ оржие въ рѣцѣ.

Едно тѣло сме всички иже, буйна кръвъ въвъ настъ кипи,
Нашто граничната скала, стоимъ въвъ стройни редове.
Отъ Бога молимъ за едно, срѣщу народни врагове,
Възътъ бой духътъ ни да крѣпи, да ни закрия отъ бѣди.

Еши Българскиятъ Генералъ, отъ погледа му лжха пламъ,
Душътъ му е неизъмутимъ, съ желъзна еоля въвъ гърди,
И въ дѣсната рѣка дѣржи, народна сила — будуганъ.

Октомври, 1917. г.
Дупница.

Генералъ Чилингировъ.

По поводъ двѣгодишнината на българската намѣса въ войната.

14. октомври е годишнината, по която българската армия, по заповѣдъ на Царь Фердинанд, наложи се хвана за оржението за кървава разплатъ съ разбийниците отъ втората Балканска война. Прѣзъ недавниннѣтъ 2 балкански войни на българския народъ бѣха панесени тежки рани. И съдѣтъ жертвите прѣзъ тия войни понятия би била нуждата на България да не се излага заново на опасностътъ на една такава голъма война и да се запази да не биде увѣдѣчена отъ венътъ.

Обаче, дѣвъ съображения говорятъ рѣшително противъ тая нужда отъ миръ. Отъ една страна войната взела вече такива широки размѣри, че съ своето косвено влияние не пощади никоя страна и оставляла неутрални дѣржави бѣха подлагани въ такова трудно положение, че можеше да се запита, дали не края намѣса въ войната не обещава да биде по-малко неизѣдна, отъ колкото търпеливо да се стои на страна. Отъ друга страна специално за България бѣ парливъ въпросътъ, дали нѣкога би се представилъ подобенъ удобенъ случай да лакаже своятъ "съюзническо-разбийнически" и да си отнеме македонското наследство, което веднажъ ние имаше въ рѣдѣтъ си, но,

изльгана отъ съюзниците си и изоставена отъ Русия, пакъ трѣбаше да го прѣдаде.

България трѣбаше да си създаде възможностъ да дишаша свободно. Тя трѣбаше да влѣзе въ обръча на воюващите страни, тя трѣбаше да се помѣжи да използува момента и да турне окончателно рѣка върху Македония. Българскиятъ дѣржавинъ мжже разбраха, че българскиятъ народъ само тогава може да осѫществи справедливитѣ си стремежи, когато се присъедини къмъ централните сили. Като се дѣржеше смѣтка отъ една страна на факта, че Русия е прѣгърнала напълно каузата на сърбите и отъ друга на факта, че съдѣтъ побѣдносния походъ прѣзъ лѣтото 1915. г. въ западна Русия, Германия се яви като най-силната дѣржава отъ всички, между които можеше да се прави изборъ за съюзникъ, се склони съюзътъ съ Германия.

Германскиятъ мечъ, мечътъ на фелдмаршалите Хиндебургъ и Макензенъ, подготви германо-българскиятъ съюзъ, той подготви почвата на дипломатитѣ. И тѣ започна борбата, която освободи потиснатото българско население на Македония отъ сръбското иго. Наново българската армия разви знамената си и засди съ герман-

ските и австроунгарските войски започна неспирания отъ лошото врѣме побѣдоносенъ походъ прѣзъ Сърбия. И не съдѣтъ дълго германскиятъ и българскиятъ патрули можаха въ Тимошката долина за прѣвъ путь да си подадатъ братска по оржие рѣка.

Когато на съдѣната година Ромъния въроломно нападна съюзницата и по-рано Унгария, Германия обяви война на измѣнницата; сѫщото стори и България. И пакъ бѣ германо-българското оржие подъ изпитаното командуване на фелдмаршала Макензенъ, което съ неудържими удари повали Ромъния.

България не е имала защо да съжалява за избора на своя съюзникъ. Наистина, не липсаха все-възможни примѣзи отъ страна на съглашението, не липсаха и гласове въ самата страна, които настояваха да се застане на страната на съглашението. Но ходътъ на събитията доказва, че изборътъ на България бѣ сполучливъ. Цѣла Сърбия, цѣла Черна-гора са окунати отъ съюзниятъ войски. Полѣтата част отъ Ромъния е въ тѣхни рѣцѣ. Сѫщо и Гърция, която, въпрѣки дѣлъто си противене, не можа да устои на натиска на съглашението, пострада извѣдно много. Четири балкански країни трѣбаше да бѣгатъ вънъ отъ дѣржавите си. Само Царѣтъ на българите, който прѣдпочете съюза съ централните сили, може гордо да дигне глава и да погледне къмъ своята побѣдоносна армия, която не само че запази непокътнати старите граници на България, но и ги прѣмѣсти далечъ на вѣтре въ не приятелските страни. Въ началото на нашиятъ съюзъ бѣше съюзъ само на дѣржавите мжже, а сега е вече станалъ такъвъ на нашите народи.

Ние всички, които тукъ засди прѣкараме част отъ нашия животъ, ние всички ще се грижимъ, че този съюзъ да стане по-тѣсенъ и здравъ, че се грижимъ, че по цялъ между двата народа да не поникватъ никакви тръни и бурени, а да остане чистъ за винаги. Ние, които тукъ на бойното поле се боримъ рамо до рамо въ лишеніе и опасности и се познаваме вече въ добро и лошо настроение, ще занесемъ това познанство и въ нашите домове, въ нашето отечество; ще го прѣнесемъ

отъ кѫща въ кѫща, отъ човѣкъ на човѣкъ, отъ срѣде на срѣде, та двата народа да се опознаятъ и съѣнятъ по-отблизо и отъ съюзниците и бойни другари да станатъ добри приятели. Ние германците знаемъ, че цѣла България вѣро и здраво дѣржи за съюза, че по този въпросъ и въ самата съюзна страна нѣма никакво партийно разногласие. България пѣкъ отъ своя страна вѣде; че Германия вѣро ще се заеме, че този путь да не се накърниятъ плодовете на побѣдите на своя съюзникъ.

Какъ мисли германскиятъ народъ върху германо-български съюзъ, това е изказанъ ясно и вѣро генералфелдмаршалъ Хиндебургъ въ телеграмата си до българския главнокомандуващъ генералъ Жековъ: „Съединени, ние ще съѣршимъ по-бѣдоносно тази исполниска война, за да може да настѫпи и за двата народа съдѣтъ почтенъ миръ ново ирѣме на раздѣлъ“. Това да даде Богъ.

Ротмистъръ фонъ Ерделебенъ.

Генералъ Жековъ върху засищото положение на Балкана.

Главнокомандуващътъ българска армия генералъ Жековъ направилъ прѣдъ нѣколко дни изявление прѣдъ кореспондента на в. „Лѣзъ Ешъ“.

Съдѣтъ като изказанъ стоята показвала за въодушевленіето и твърдостта на бълг. армия и за съзначението на българския войникъ, генералътъ между другото заявила:

„Всички области къмъ които се стремихъ, се намираха въ наше владѣніе и никому не може да ги дадемъ. На всичките наши фронтове ние стоймъ здраво и непоколебимо.“

Не е изключено, че, съдѣтъ ненадѣйнѣ атаки прѣзъ августъ, съглашението да планира нова офанзива. Но това не може да се знае положително, понеже непрѣдателъ често измѣня плановете си.

Числото на неприятелските войски въ Македония не се промѣня значително, понеже войсковите транспорти служатъ главно да попълнятъ прѣзонтните, причинени отъ загубите. Шо съ отнася до българската армия, то сега ние сме по-добъръ по числъ и качество, отколкото по-рано. Нашите позиции са непоколебими и ние искаемъ и ще останемъ тамъ, кадѣто сме стигнали.

Капитанъ Шевъ А.

ДЕЛОТО НА 2. АРМИЯ.

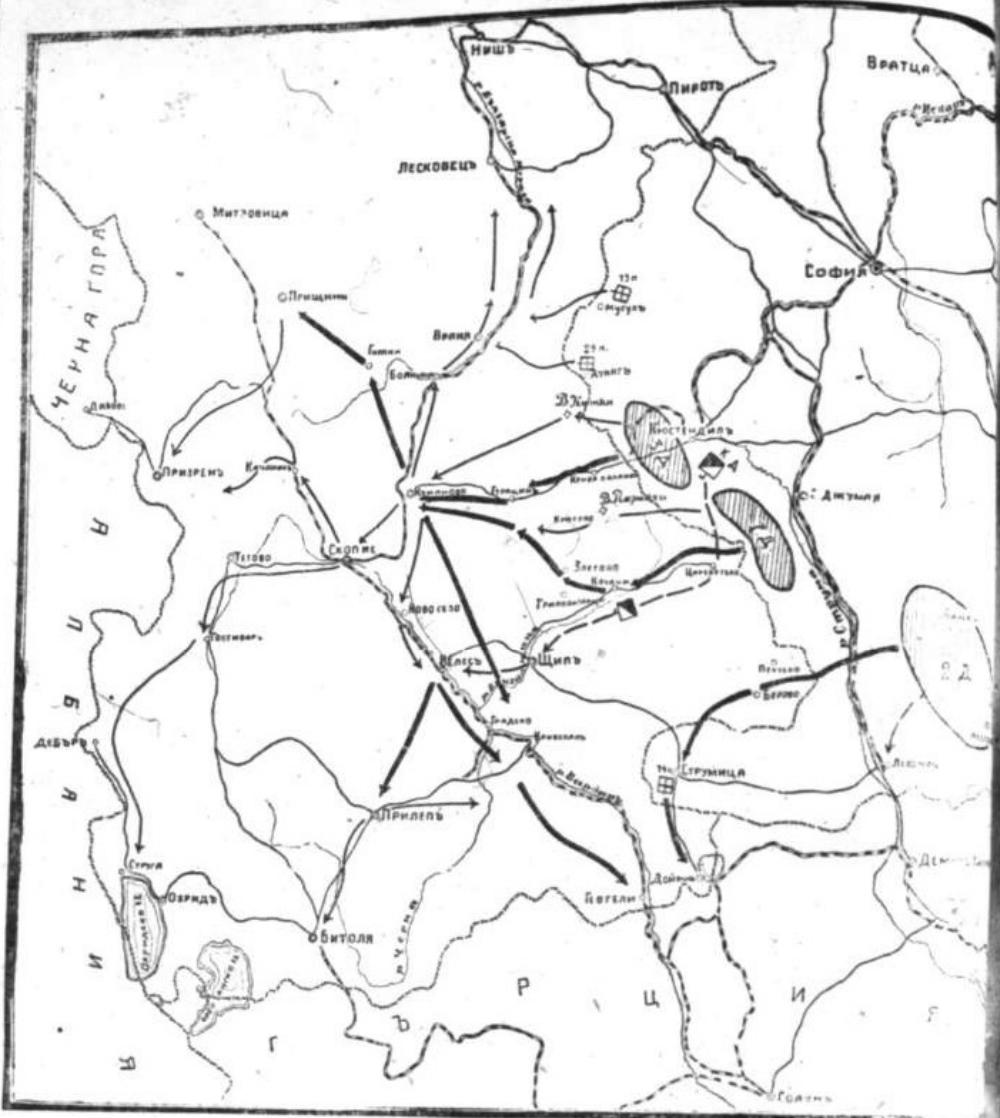
Слѣдъ едно продължително и многократно прѣоцѣнаване на всички обстоятелства прѣз първата годинина на европейската война, обстоятелства, при които участнието на България въ нея би добило най-голяма цѣна и слѣдователно би ѝ дало максимални облеки, българският народъ мина на страната на Централните сили и обявил война на Сърбия. Кръвната обида, която бѣ му нанесена едва прѣдъ дѣлъ години на Буковския пиръ от хищното коварство и низость на близки съсѣди, тежеше върху националното му честолюбие и причиняваше въ силната още народна гръдъ неподносими мъки, а ранитѣ, причинени вслѣдствие откъснатитѣ отъ тѣлото му краища, изисквала бързо и разумно лѣчуване, прѣи огненитѣ езици на свѣтъния пожаръ да сѫти обхванали.

Трѣбаше да се бърза.

На 10. IX. 915 год. разнесе се вѣстъта за общата мобилизация на Армията, а на 1 X. сѫщите наши побѣдни земени се развиаха вече отътъ западната ни граница. Военният дѣйствия започнаха.

2. армия, съсрѣдочена съ главната си маса въ района Юстендиъл — Горна Джуяна, имаше за задача: да настъпи къмъ линията Бояковци, Куманово, Градище планина, да прѣкъсне съобщенията на Македония съ Сърбия по долината на Морава и да попрѣчи на срѣбската армия да се оттегли въ Македония. Въ сѫщото време, армията трѣбаше да бѫде готова да се противопостави на всѣко подкрепление, което евентуално би било изпратено на Сърбия отъ югъ.

На 1. X. Балканската дивизия атакува срѣбските части на линията: в. Китка, Крича паланка, разбоги, зас на 3. X. Крича паланка и се насочи къмъ Страцинъ, а Рилската

ПРЕДИ ДВЕ ГОДИНИ.

Есенъ.

Радка плаче беззвучно, задавено... Нервно трептятъ размената ѝ. Очите ѝ голтъми и черни и дълбоки, като нощи, затенени и тревожни, едва гледатъ прѣзъ сълзите...

И няма въ тѣхъ она радостенъ покой, който ги прави причини на зѣди въ лѣтна нощи.

Малка на рѣстъ, та дѣ вчера изглеждаше изискано красива и свободна. Днесъ та бѣше придавена, съкашъ невидимо и тежко брѣме бѣше легнато върху ѝ.

Тѣй печална, повѣхнала, тя никога не е бивала.

Косите ѝ черни, меки лагатъ върху лицето и тя постоянно е принудена да ги подига.

Въ стаята догарята послѣдните лѣжи на дена, топли и розови и блескатъ искрици отъ рубина на пръстена ѝ... Топа е подаръкъ отъ Санди. Малъкъ, наивно — трогателенъ и първи подаръкъ на Радка отъ него, като залогъ на любовъ и преданостъ.

Милий Санди!...

Радка притиска малкитѣ си бѣли рѣжи върху гърдитѣ...

Съ една наведена надолу черна, тъжна глава, едва прлуосвѣтена отъ послѣдната съѣтлина на дена, и съ влажнитѣ си красиви очи, — та като печаленъ и тихъ молящъ се ангелъ,

иска да открие душата си на Бога въ дълга и горѣща молитва...

И цѣла, като дива, красива птица съ прѣчуленi крилъ, иска тя да хвърли и не може... И не може... Защо?... Сама не знай...

Подига се тя — сериозна и страшава. Скръбно сж легнали алени-ти въ тъкни устни и мълчача очите ѝ, тъмни и дълбоки, скрѣбни до ужасъ...

— Боже, чувашъ ли сърдцето ми какъ тути!

Струвѣ ѝ се въ той мигъ, че тя бѣ да иска се усмихва.

Има нѣкаква странна гордостъ въ страданието... И, може би, въ него има и радостъ... Когато страдашъ, иска ти се да се смѣшишъ... Защо?...

Когато дойде Санди да се простя и взематъ скобома, тя бѣше вече прѣстанала да плаче... Тя се боеше отъ острѣтѣ и правдиви думи, които слагаше нѣкоя невидима сила на езика ѝ... Той дойде въ своята нова форма на войникъ. Нѣкакъ по-сериозенъ, съвѣтъ другъ и неочаквано новъ.

— Като че ли е чуждъ, — помисли Радка... Тя не можеше да го познай. Съкашъ той бѣше се загубилъ дълбоко задъ формата си.

Тревожни мисли се сплитаха въ мозъка ѝ на възълъ.

За Санди бѣше тихо и приятно въ молата слаичка на Радка.

И странно би било, тамъ гдѣто живѣше Радка, душата на любящата

Санди да не намѣри тишина и кравъ уютъ...

Тѣ сѣдѣха близо, единъ до други... Радка и Санди.

Тя бѣше обвила съ ржка шията му и главата си мяко бѣше сложила на гърдитѣ му.

Тя почувствува, какъ се допрѣ до нѣжната, топла кожа на шията ѝ металическо копче отъ ржката на куртката му, носелобоя даселомѣсти.

Санди каза тихо:

— Помнишъ ли онъ лѣтень день?

— Да...

Тѣ можаха да разбератъ единъ други съ полудуми...

Тѣ говориха за първата своя срѣща, и вътъхъ, въ гърдитѣ имъ, трепна изведнъкъ нѣшо леко и нѣжно.

Боже, какъ тѣ бѣха влюбени единъ въ други...

— Ти бѣше въ синя, прозрачна около шията дрешка, въ вжурно деколте. — шепнѣшъ той, като глѣдаше въ тъмните бездин на огърчини ѝ очи...

Радка си спомни веднага...

— Да... И нивата позлатена се люлѣше като море и ние вървѣхме по пжечката при Баята. Ти ме наличи съ полски цвѣти...

Санди я притисна къмъ себе си. Тя чувствува горѣщътъ му и силни обятия... И въ тая златиста, вечерна на свѣтлина, които всѣ мигъ умира, той тръсъ да намѣри влажнитѣ єуста, меките и податливи устни

и той ѝ шепна боязливо:

— Тази златиста нива...

пжечка... азъ никога нѣмъ избравъ... А помнишъ ли они...

ки мѣжкоми... мравки, миска, въ такава — красота! Мравъ цѣла верига... повторя Рада по съзвателно... Това е такава късота, наистина...

Настижва мълчание. Денътъ о

съмъ умира. И сѣнките на нощи почватъ да изкачатъ изъ жгътъ

стаята. И угласва блѣскътъ по мѣдътъ копчета на военна то

ка. Слизатъ се въ полуумрака и плътнитѣ фигури на прѣгърнати двойки.

— Помнишъ ли?... Сутринъ отивахме по шосето. Азъ те изнахъ тогава... за първи пътъ. Какъ съѣтешъ сълнцето... Какъ изгрѣвъ видѣхме тогава...

— Бѣше елмазъ сутринъ. Роза нима не е елмазъ?... Или изкахи сълзи отъ зѣди?... Какъ и да е...

Тя спуша клѣпачите, дълги и тръпватъ жгътъ на уста... Блѣдно е лицето, та едва дишат...

— Искашъ да те излунна и съѣдешъ Той се усмихва скрѣбно и ти...

— Когато запѣзвъ сълнцето?

— Да... Искашъ?

Санди притиска до себеси Радка. Тя впива горящи устни въ искоги устни. Санди чувствува, че сладъ и съмъчително му се вие свѣтъ и съѣдеши, като че прѣстава да бъде...

Радка изведенъкъ се отрѣза.

настъпил въ участъка България — въ Лъшка и още също зае Царево село, следъ настъпил към Калиманското. На 3. би сръбският части на Балканци, зас платото и се спусна вънско поле. На 5. и б. Х. частта дивизия води упоритъ бой и завладява също на Стражинската позиция и Рилската — зас Кочани, и настъпил към Кратово. Частта Злетово — Трънолитане — б. Х. сърбите бъха бити на Стражин и Стражинската позиция и ръжът на Балканци, а завладяла Кратово. Двери на външно поле бъха разтворени и гордитъ Балканци и Рилци синовете на млада България пристигнали към стария български градец Куманово. Следъ отчаянъ бой на 8. Х., градът падна във наши ръцъ. Сръбските войски, защемдени отъ бързите и страшни удари и отхвърлен към планината Кардагъ, обърнаха въ бъгъ и потърсиха спасение пръв Скопие за Кочани и Гиляни. На 9. Х. Черноморци заеха Скопие, а Загорци — Приштина.

Конница дивизия имаше за задача, следъ като Рилската дивизия премина границата и заеме Царево село, да настъпи въ посока на Шипка, Кюстендил, Велесъ и да скъса съобщението долината на Вардаръ. На 5. Х. дивизията зас Шипка, а на 6. се извърши прѣдъ Велесъ, където бъше задържана отъ находящите се тамъ сръбски части. Отъ тази дата и на септември, дивизията остана около Велесъ и продължи разузнаването си на югъ.

Едновременно съ горната операция, действия се развиха и въ посока на Враня. Двѣтъ колони на полковници Бончаковъ и Санджарски въ редъ боевые разбиха сръбските части въ посоките: въ Дупници, съ Стайовци, съ Голоневци, съ Сръбски дѣлъ и съ Мусула, съ Кривиците, Сливница и на б. Х. заеха Враня, центъръ на българска просвета, откъдето се пръскали и разнасяли книжки и разузнаването си на югъ.

Издигнато съ горната операция, действия се развиха и въ посока на Враня. Двѣтъ колони на полковници Бончаковъ и Санджарски въ редъ боевые разбиха сръбските части въ посоките: въ Дупници, съ Стайовци, съ Голоневци, съ Сръбски дѣлъ и съ Мусула, съ Кривиците, Сливница и на б. Х. заеха Враня, центъръ на българска просвета, откъдето се пръскали и разнасяли книжки и разузнаването си на югъ.

— Не мога... Не мога да те целувамъ... Защо Санде?...

И ръцето, глухо, като въ облакъ, който се мъчи да се излее въ дълъгъ, изпълва душата ѝ.

— Защо Санде?... Милий мой!...

Той е стисна ръжката. Той разбръда.

— Ти не можешъ?.. Да, азъ зная...

Тълото ѝ, стройно и тънко, нервно и леко подскака...

**

Полъкът тръгва въ три часа... Радка е излѣзла на край града, на щосето, по което ще мине полъкът, Тъпната е разнообразна и тя чувствува, че се разтваря въ нея. Жени — стари млади, прости, интелигентни стоятъ край щосето чакатъ... Същето немилостиво пече. Лжитъ му видатъ по металските покриви и съкашъ блѣскатъ хилди сабли... Въ дѣсно отъ нея стои жена... Проста селянка, по вида си лица, че иде право отъ полска работа, дошла да изпрати мъжа си на война... За ръжката си държи било момченце, което всичкото настойчиво повтаря все едно и също:

— Мамо...
Майка му не се обажда.

Ли тя би се мръднала, ако същъ или ударъка даде.

Носи се далечнинътъ вълни на музика. Тъ се приближава по-близко и по-близко. Лицето се отразяватъ нервно върхалата се тълпа.

изъ България и Македония въ началото на 19. вънъ лжитъ за черковна и училищна независимостъ. Съ завладяването на Куманово, Скопие и Враня, 2. армия завърши блѣстящъ първата отъ възложените задачи; долината на Морава беше въ нейно владѣние и съобщенията по нея и тъзи по Вардаръ бѣха скъсанни. Следъ този блѣскавъ успѣхъ, частите отъ армията се спрѣхаха на достигнатите пунктове за почивка и за ново прѣгруппиране; прѣдстояше имъ втора, трудна задача. Сръбската армия по това време отстъпваше отъ Дунавския фронтъ на югъ безъ бой. За осигуряване на отстъплението, тя прави отчаяни усилия на източната граница срѣтъ Софийската дивизия и праща нови и нови подкрепления въ посока на Враня. 2. армия тръбваше да задържи отстъпващи сръбски части и да не позволи на сръбската армия да се спусне въ Овче поле и да се съедини съ настъпващата отъ югъ англо-французка армия. При това, тя тръбваше да дочака и пристигането на Дунавската и Македонската дивизии, които се придаваха къмъ нея.

Въ изпълнение на горната задача, на 13. Х. се издаде по армията заповѣдъ, споредъ която се формира четири колони съ задачи:

Съверна колона, генер. Рибаровъ, да настъпи въ съверна посока по двета бръга на Морава и да съдъствува на първата наша армия за спущането ѝ въ долината на скъпата река;

Централни колони, полковник Петровъ и полков. Поповъ, да заематъ и организиратъ за отбрана позиции, едната въ участъка Прѣшово — Бояновци, а другата на Качинския прходъ, за прѣграждане всички птици, които водятъ отъ Гиляни къмъ Прѣшово, Бояновци и Враня и отъ Феризовичъ къмъ Скопие и Тетово;

Южна колона, полковникъ Василевъ, да настъпи въ южна посока къмъ долното течение на Бъргал-

ница съ цѣль да спре движението на англо-французите на съверъ, които на 9. X. се опитаха да преминат на лъвия бръгъ на Вардаръ при Велесъ, а сѫщиятъ денъ и на 10. атакуваха въ посока на Струмица.

На 13. X. колоните настъпиха.

Съверната колона, следъ редъ боеве на 13., 14., 15. и 16. X. по двета бръга на Морава, разби сръбските войски на линията Власотинско блato, Сурдулица, Градина, а отъ 18. — 26. X. води боеве за завладяване на Власинска планина и Кукавица планина. На 26. частите ѝ се спуснаха въ Лъсковското поле. Съ тъзи редъ дѣйствия сръбската отбрана въ долината на Морава, южно отъ Лъсковецъ, бѣше окончателно сломена, а сръбските части прѣдъ фронта на 1. армия, застрашени отъ югъ, бѣзо се отеглиха на западъ къмъ Митровица и Приштина. Задачата на колоната бѣше завършена, поради което частите ѝ се спрѣха и прѣвърлиха на югъ за усиливане дѣйствията на източните колони, които до 30. X. продължаваха да държатъ позициите на проходите Гиляни и Кочани и отблъскаха всички опити на сръбите да си пробиятъ путь на югъ.

Колоната на полковникъ Василевъ на 16. и 17. X. води бой за Велесъ и завладѣа града, а отъ 17. до 30. X., усилена съ Македонската дивизия, усилено укрепляваше позициите ѝ отъ въ Соничка глава до Серка планина и отбиваше всички опити на френско-сръбските части да настъпятъ на съверъ.

Войските пътуватъ въ района на Струмица — 2. дивизия, задържава прѣвътъ горното време англо-френците, които се стремятъ да проникнатъ въ долината на Струмица.

Следъ 30. X. положението на съверния фронтъ на армията се промѣни. Сръбската армия, бита при Нишъ и Лъсковецъ, отстъпи къмъ Митровица, откъдето въпръвято щѣше да търси спасение въ Черна Гора и Албания. 2. армия тръбваше да завладѣва на Соничка глава, разбиха сръбите, зеха прохода и се спуснаха въ Прилѣпското поле. На 5. се прѣприе да дѣйствия за отхвърлянето на французите на дѣсния бръгъ на Черна въ участъка Водарци — Градско и на 8. както

да попрѣчи на това отстъпление, като настъпилъ къмъ Приштина за да прѣсече птицищата, водещи отъ Косово поле къмъ Призренъ и Даково. Поради това, следъ като частите отъ колоната на Генерал Рибаровъ се спуснаха на югъ и усилва централните дѣйствия на колони и следъ като пристигнаха части отъ Тунджанска дивизия заочна съ изпълнението на горната задача. Следъ редъ жестоки боеве отъ 1 до 10. XI., сръбите биха бити при Гиляне, Феризовичъ и Кочани и на 10. XI. Приштина падна въ наши ръцъ. И продължение на тъзи 10 дни, тукъ, на Косово поле, сръбската армия бѣше разгромена и смъзана отъ тежките удари на българското оръжие, а сръбската държава за дълго време погребана. Всички нейни мощи и сила, събиращи въ продължение на цѣлъ юнъ, потънаха въ буйниятъ води на необезпокояването отъ въкове Бѣли Дринъ.

О, горко време, коварни измѣнници! Съждатъ ви дарятъ проклятие, за да узнае земята, че тамъ горѣ — въ небесата, има нѣкътъ, който бди.

Жалките останки отъ сръбската армия, които успѣха да отблъснатъ стражния ударъ на Косово, продължиха да търсятъ смъртъта си изъ албанскиятъ усън прѣзъ зимните дни, а частите отъ армията бѣзо се спуснаха на югъ и усилиха частите на линията въ Соничка глава — Серка планина, тъй като време бѣше да се ликвидира и съ вториярагъ — англофранцузите.

На 27. X. французите прѣприе да атака по двета бръга на Вардаръ, на 1. и 2. XI. продължиха атаките си безъ успѣхъ, а на 8. XI. отстъпиха на дѣсния бръгъ на Черна подъ наши натисъкъ. Прѣвътъ това време наши части водиха бой за завладяването на Соничка глава, разбиха сръбите, зеха прохода и се спуснаха въ Прилѣпското поле. На 5. се прѣприе да дѣйствия за отхвърлянето на французите на дѣсния бръгъ на Черна въ участъка Водарци — Градско и на 8. както

не идвашъ до устните ѝ.

Тя чува, какъ единъ отъ воиници тъка на жена си:

Пази дѣцата и ори нивата! всичко друго е наша работа! Стига съ се надували старите опълченци... Що ги надминемъ!...

Съкашъ отива на свадба. Лицето му като ябълка. А жена му изистиска сълзите си, оскъка носа и върви подиръ строя. Слѣдва го. Тя чува какъ тоя веселчакъ и вика:

— Дефино, то настата нѣма... И до Балканъ да дойдешъ...

Хайде и ти и ние съ живьтъ и здраве да отживѣмъ, туй което ни е отскено.

Радка чувствува, че се прѣражда подъ напора на много нови и силни чувства.

Санди излиза отъ строя, прѣгъръща Радка, сърдечно, като братъ...

— Богъ да те пази, Санде! молитвено шепне тя съ дѣлбокъ и радостенъ гласъ.

Полъкътъ отминава.

Душата на Радка е прѣизпълнена.

Тя чу отъ него думата Отечество и сега тя почна да разбира, че тая нова за нейната млада душа идеа озарено влизашъ въ нея.

Отечество! Тръбва то да е по-горѣ отъ всичко, еднъкъ Санди може да умре за него!...

И тя трепна.

Тя дълго гледа тамъ, където се изгуби полъкътъ.

— Всички отиватъ!

ни въ едно, вървятъ къмъ едно... Колко това е красivo!

И тя почна да чува стаузъ като че силни крила, бѣли птици крила, окриляватъ всички нейни помисълъ.

Тя взе да чува въ душата си главата на радостъ.

Чудно е, че около нея сега че плачътъ жени и дѣца... И малки не разбиращи нищо дѣца.

Д, може би, и тѣхната душа са радва, безъ това ї ёдъ да създава... съ безъсъзнателна радостъ... като погълните скръбъта, тѣжката и като въ раковинъ ще я прѣработи въ скъпъ зърна отъ бисеръ...

Радка си отива въ къщи съкашъ възродена.

Нищо тъй не радва, както вълната... морска или човѣшка, пълна и страшна, когато върви къмъ своята цѣлъ — брѣга.

Радка видѣ полка. Той ѹ, спомни вълната, която тя нѣкога бѣше видѣла въ морето. И тя мислено праща по пляж на полка въздушни члувки...

— Вървѣте!... вървѣте тамъ къдѣто отечеството ви вика. То ви отне отъ насъ... но душата ще погълне скръбъта, тѣжката и като въ раковинъ ще ги прѣработи въ скъпъ зърна отъ бисеръ... мили Санде! Азъ ще моля Бога за тебъ, въти се бори за... за отечеството...

И нека биде волита Му!

M.

Въстникъ на ВТОРА АРМИЯ

Ръкописи и писма се изпращат чрезъ полковите кореспонденти до Редакцията въ Шаба на 2. Армия.

ВИСОКИЯТЪ ГОСТЬ.

Отъ три дни е гость на Негово Величество Царя и на България владетель на най-мощната днесъ държава въ свѣта, Негово Величество Императоръ и Кралъ Вилхелмъ II.

Негово Величество Кайзерътъ се приветства отъ младия си синъ Принцъ Августъ, и отъ държавния секретаръ за външните работи фонъ Колманъ.

Това посещение на Великия Монархъ върху който съмъ обрънатъ почитъ на съюзници и врагове, е замечателно явление за живота на нашата млада държава.

Негово Величество Императоръ Вилхелмъ вече трети пътъ стоя на българска земя. Българскиятъ народъ върху който съмъ обрънатъ почитъ на тия посещения. Сърдцата на всички съмъ изпълнили съ най-възвишиeni чувства къмъ Особата на нашия най-величъ Съюзникъ.

Не ще съмнѣмъ, че както въ Нашъ и Черна вода, тъй и сега въ София двамата държавни владетели — Тъкин Величества Императоръ Вилхелмъ и Царь Фердинандъ, съ размѣнили своите царски думи и относихо бѫдещето положение на Балканите, разрѣшавали съ всички въпроси, които се отнасятъ до нашия националенъ идеалъ — обединеніето, тъй близъкъ до сърдцето на Негово Величество Царя.

За това тия посещения ставатъ още по-цѣнни за народа и армията, за това и чувстватъ, които тѣ прѫбуждатъ въ народната душа съ тѣй вслушини и неудържимо въздорожени.

Отъ София двамата владетели съ посѣтили нашите войски въ района на Втора армия, като съ прѣманили прѣзъ ония земи и градове, които съдѣтъ Букурешкия градъ останаха въ гръцки рѣцъ.

Посѣщението, което направиха Монархътъ на нашата Втора армия, ще остави неизлѣчили слѣди въ памѧтта на всички нейни чинове.

То ще въодушеви сърдцата и ще укрепи вратата въ взаимно обединената мощ на двата народа.

Съ радостъ узнаваме съдѣржанието отъ рѣчта на Негово Величество Кайзеръ, отправена въ отъ на наздравицата, вдигната

отъ Н. В. Царя на вечерята — га-ла въ двореца.

Въ нея Кайзерътъ изтѣква интереса и удивленіето, съ който е бѣль слѣденъ неуморимиятъ и съзнателенъ стремежъ на нашия народъ, направляванъ отъ мѣдрата рѣка на Н. В. Царя къмъ национално единство, като въ тая рѣчъ сѫмъ вплетени незабравимите за наше думи:

„Надѣвамъ се и вървамъ твърдо да видя едно велико, щастливо осигурено българско царство, което подъ единъ скъптичъ ще обединява въ мощно единство раздѣлените синове, което, окично съ лаврътъ на побѣдата, ще се изслаждава на богатитъ плодове отъ героичните си усилия и което, въвърно сътрудничество съ нѣкогашните си другари по борба, ще постигне прѣсните си сили и високи дарби на дѣлото на мира и култура.“

Тия нѣколко думи отъ рѣчта на Негово Величество Кайзера хвърлятъ достатъчно свѣтлина и радостъ върху рнова, които въ подобностъ знайтъ само опия, които бдятъ върху сѫдбината на отечеството.

За наше не остава нищо друго, освѣти да продължимъ усилията и да оправдаемъ надеждите и върата, които е изтѣкалъ въ поменатата си рѣчъ великиятъ нашъ гость.

Черти отъ властния Муликъ.

Императоръ Фридрихъ царствува само три мѣсесеца слѣдъ смъртта на императора Вилхелмъ I. Но още при неговото царствуване, задъ не-говата безкрайна натура, се ярко обрисува образътъ на младия му синъ, пъленъ съ енергия и сила, обри-тува се личностъ, която съ всич-ките си движения търси свобода и просторъ, за да разпъти крилатата си и полети къмъ неизвѣстното.

То ще въодушеви сърдцата и ще укрепи вратата въ взаимно обединената мощ на двата народа.

Съ радостъ узнаваме съдѣржанието отъ рѣчта на Негово Величество Кайзеръ Вилхелмъ II.

Въ първите години на своето царствуване той видѣ, че не може

ТѢГАТА НА КРУША.

Гори хоризонта при Черна, Дойранъ . . .

Егейскитѣ волни се сливатъ съ гърма . . .

Небето тъмнѣе . . . И, съкашъ, въ екранъ

се носятъ ескадри отъ сѣнки въ дима . . .

Далечъ чуй се пѣсень. Балкана пѣ старъ! . . .

Въ старинни си страсти подлива новъ жарь —

И мощнѣ звуци на новия бой . . .

Въвъ кървава пѣсень прѣплита ти той . . .

Тукъ Рила се вглежда въ Пиринския царь . . .

Тамъ трънъ отъ екътъ българский Шарь . . .

Бѣласица горда прѣдъ всички сѣди . . .

И зорко надъ вѣга, катъ иощенъ постъ бди —

Съ очи, катъ на котка, взглѣдъ впила къмъ югъ . . .

Една само Круша печална е тукъ! . . .

Тя гледа прѣдъ сълзи, отровени съ ядъ, —

Какъ стелягъ се волни поля и гори —

Къмъ Рила, Пирна, къмъ древниятъ Доспатъ . . .

И шепне си тихо молитва една:

„Върни ме о, Боже, при мойтѣ сестри —

Да бдя свободна въвъ родна страна! . . .

да намѣри сходство въ свойтѣ но-ви възрѣния съ прѣстарѣлъ съвѣт-никъ на дѣда си и баща си — князъ Бисмарка, който се явяваше прѣдставителъ на отживѣлъ тра-диции, и подъ напора на своята самоувѣреностъ и нови възрѣния, като отдалечи желѣзния канцлеръ, какъ самъ стана такъвъ за новия курсъ, когото ладе на германския държавенъ корабъ.

На 15. юни 1888. г. той стъпилъ на германския прѣстолъ и отъ тая дата империята влиза въ пътя на нова бързо и всестранно развитие, което днесъ очудва свѣта.

Скоро вече 30 години какъ германския народъ, подъ мѣдрото ца-руване на той съ рѣдка енергия, инициатива и мѣдростъ монархъ, реализира такъвъ брой отъ качествата, които днесъ го правятъ непо-бѣдимъ прѣдъ цѣлъ свѣтъ. Не ще съмнѣмъ, че великиятъ е бѣль и са-миятъ народъ, който е родилъ великия свой прѣдставителъ, волята и желанията на който съмъ били въ пълтъ и духа на самия народъ.

На смъртното си легло Императоръ Вилхелмъ I. е казалъ на Бисмарка, като въ болестта си го е припозналъ за своя внукъ, слѣдниятъ думи:

„Съ Русия живѣй дружно и въ миръ. Сѫщото стори и съ други-тѣ. Бдди оплотъ на всесвѣтския миръ.“

Тия прѣдсмъртни думи ставатъ девизъ за младия императоръ.

Но скоро слѣдъ това въ 1891 г. шумѣтъ отъ чашиятъ на празнен-ствата въ Кронщадъ и поясняването на французкитъ флагове въ съвер-ната руска столица и звуковете отъ френски химнъ тамъ, пробуждатъ зарадирането на една нова опас-ностъ за империята.

Германската, дипломация безсилна да прѣотврати новия френско-ру-ски съюзъ, който носѣше въ себе си зародиша на голѣми бури въ бѫдещето, даде място на герман-ския гений да се приготви съ до-стоинство да посрещне евентуално-то зло, което можеше да донесе този съюзъ за живота и развитието на империята.

Кайзерътъ не измѣни на девиза, който му прѣдале великиятъ дѣдо Бисмарка, напротивъ, съ цѣлъ да пази светостъта на този де-визъ, той се залови да направи отъ Германия онай внушителна сила, която трѣбваше да прѣдоворатява всѣка мисълъ у нейните врагове за война.

Старата мѣдростъ:
 Si vis pacem, para bellum!
 (Готови се за война, за да запа-вишъ мира), бѣше прѣдъ очите на младия императоръ. И ето Той, въ своето царствуване, извѣршилъ този велики исторически подвигъ — да направи своя народъ непобѣдимъ; но казаната древна мѣдростъ се указа по-слаба отъ безумието на руските и французки държавници, поддуквано отъ вѣтъра на ковар-